

7 december 2007

Splošna deklaracija o človekovih pravicah: živeč dokument

O Splošni deklaraciji o človekovih pravicah (SDČP) lahko povemo marsikaj. Je temelj mednarodnega prava človekovih pravic, prva splošna izjava o osnovnih načelih neodtujljivih človekovih pravic in skupen standard napredka za vse ljudi, narode in države. Ob skorajšnji 60. obletnici SDČP je čas, da poudarimo trajno pomembnost tega živečega dokumenta, njegovo splošnost in dejstvo, da se nanaša na vse nas. Danes je SDČP pomembnejša kot kdajkoli prej.

Splošnost

Pred 60 leti je SDČP prva priznala to, kar danes poznamo kot splošne vrednote: človekove pravice so vsem prirojene in zadevajo celotno mednarodno skupnost. SDČP, ki so jo sestavili predstavniki vseh regij in pravnih tradicij, je prestala časovno preizkušnjo in preživela napade, temelječe na 'relativizmu'. Deklaracija in njene osrednje vrednote, vključno z nediskriminacijo, enakostjo, poštenostjo in splošnostjo, se nanašajo na vsakogar, vedno in povsod. SDČP pripada vsem nam.

Bolj kot kdajkoli prej, v svetu, ki mu grozijo rasne, ekonomske in verske delitve, moramo braniti in poudarjati splošna načela pravice, pravičnosti in enakosti, ki jih ljudje prek vseh meja tako cenijo in ki so bila prvič zapisana v SDČP.

Trajna pomembnost

Človekove pravice niso samo skupna dediščina splošnih vrednot, ki presegajo kulture in tradicije, ampak so tipično lokalne vrednote in državne obveze, ki temeljijo na mednarodnih sporazumih in nacionalnih ustavah in zakonodaji.

Deklaracija predstavlja dogovor med vladami in državljani, ki imajo pravico zahtevati, da se ta dokument spoštuje. Države niso vse pristopile k vsem sporazumom o človekovih pravicah. Vendar so vse sprejele SDČP. Deklaracija še naprej potrjuje prirojeno dostojanstvo človeka in vrednost vsakogar, brez kakršnegakoli razlikovanja.

Trajna prizadevanja

SDČP ščiti vse nas in vsebuje celotni obseg človekovih pravic. Pisci SDČP so predvideli prihodnost brez strahu in brez pomanjkanja. Vse človekove pravice so postavili na enakovredno mesto in potrdili, da so človekove pravice nepogrešljive za dostojanstveno življenje.

Vizija piscev deklaracije je postala navdih za veliko branilcev človekovih pravic, ki so si v zadnjih šestih desetletjih prizadevali, da bi ta vizija postala stvarnost. Sodobno zbirko mednarodnih človekovih pravic, ki jo je omogočila SDČP, moramo slaviti. Vendar je vse človeštvo še vedno ne uživa enako.

Prizadevanja še zdaleč niso končana. Kot skrbniki in koristniki deklaracije jo moramo vsi posvojiti in zahtevati njeno uresničevanje. Medtem ko smo vsi upravičeni do človekovih pravic, moramo obenem spoštovati človekove pravice drugih in pomagati pri prizadevanjih, da splošne človekove pravice postanejo stvarnost za vse. Moč SDČP je v naših prizadevanjih – deklaracija je živeč dokument, ki bo navdihoval tudi prihodnje generacije.